

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23 Ocak 2020

Sayı: 2438

28429

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Toraks Derneği, sağlık istatistiklerine yönelik incelemeleri sırasında, İstanbul ve Trabzon'daki ortalama ölüm oranlarında daha önceki yıllara kıyasla önemli artışlar saptamıştır. Bu artışların COVID 19 ile ilişkili olabileceği konusunda endişe duyduğunu kamuoyuna duyurmuştur.

Hatay Belediye Başkanı da Hatay'da şimdiye kadar COVID 19'dan 7 ölümün gerçekleştiğini açıklayan Savaş, 7 ölümün 5'inin sebebinin salgın hastalık olarak kayıt edildiğini söyledi.

Esasen bu iddia ve endişelerin sebebi, COVID 19 salgının Türkiye'de ilk görüldüğü 11 Mart'tan itibaren bariz olarak artan ölüm oranlarına karşın, vefat eden vatandaşlarımıza defin raporlarındaki ölüm nedenleri arasındaki çelişkidir. Hatta sahadan aldığımız bilgilere göre klinik olarak COVID-19 vaka tanımına uyan, hatta COVID-19 CPR testinden biri pozitif diğeri negatif olan tüm vakalar için defin ruhsatlarında ölüm nedeni olarak genel tanımlar kullanılmış olmasıdır. Defin ruhsatlarında ölüm nedeni olarak en çok enfeksiyon, bulaşıcı hastalık, viral pnömoni veya COVID-19'un neden olduğu düşünülen organ yetmezliğinin yazıldığı ifade edilmektedir.

Önce medya mensupları, daha sonra da Türkiye'nin saygın bilim insanları ve sahadaki çalışanlar tarafından dillendirilen bir iddia ve endişeleri açıklığa kavuşturmak pandemi yönetimin doğru planlanması için hem kamu görevimiz hem de hekimlik yeminimizi gereğidir. Ne yapalım ölen ölü kalan sağlar bize yeter, diyemeyiz.

Vefat eden bu hastaların defin ruhsatlarında ölüm nedeni olarak en çok enfeksiyon, bulaşıcı hastalık, viral pnömoni veya COVID-19'un neden olduğu düşünülen organ yetmezliğinin yazıldığı ifade edilmektedir.

Nitekim, bu iddialar üzerine Türkiye'de ilk vakanın açıklandığı 11 marttan başlayarak e-devlet üzerinden COVID-19'un en yoğun olarak görüldüğü İstanbul'daki 2019-2020 vefat sayılarını karşılaştırmalı olarak araştırınca ortaya ilginç bir durum çıkmaktadır.

İstanbul'da 11 Mart- 15 Nisan arasında 2019 yılında vefat eden vatandaşların sayısı toplam 7710 kişi.

Diğer yandan 2020 yılının 11 Mart ve 15 Nisanı arasında vefat edenlerin sayıları ise toplam 10317 kişi.

Yani 11 Mart-15 Nisan 2019 ile 11 Mart-15 Nisan 2020 arasında vefat edenler arasındaki fark 2607 kişi.

Açıkça görülmektedir ki bu olağan bir artış değildir. Çünkü; 2019 mahalli seçimleri öncesi İstanbul'un nüfus artışı 2018'e göre binde 2,6'dan binde 29'a fırlamışken bile aradaki fark 1065'dir. Sabah gazetesinde bir köşe yazarı, "2019 Nisan'ının ilk 9 gününde ölü sayısı 1858'miş. Günde ortalama 206 ölüm vakası kayda geçmiş. Koronavirüs salgınının yaşandığı 2020 Nisan'ının ilk 9 gününde ölü sayımız 2884. Ortalama ölü sayısı 320," diye yazdı.

9

1

Peki neye göre biz İstanbul'daki vefat artışlarının olağan dışı olduğunu söylüyoruz?

Şüphesiz nüfus artış oranı ile vefatlar arasındaki ilişkiye dayanarak.

O halde aynı dönemde aşağı yukarı olabilecek vefat sayısını bulalım.

İstanbul ilimizin aynı dönemde seçim gibi nüfus kaydirmalarının olduğu durumlar hariç son 10 yılın ortalamasını aldığımızda nüfus artış oranı % 1,85'dir.

İstanbul'un 2019 yılı nüfusu 15.519.267...

Yani %1,85'lik artış oranına göre İstanbul'un 2020 sonunda 2019'a göre nüfusu 279.346 kişi artmış olacak.

Bu artışa göre de 2020'deki bir aylık zaman diliminde vefat sayısında ortalama 419 kişi olabilir.

Ama e-devletteki İstanbul verilerine göre 2020 11 Mart - 15 Nisan arasında 34 günlük dönemde artış rakamı 2607'dir. Yani beklenen artışın çok üzerindedir.

Araştırmamız esnasında fark ettiğimiz çok vahim diğer bir husus, kıyaslama için ulaşmak istediğimiz Ankara ve İzmir illerimize ait ölüm verilerinin e-devlete henüz işlenmemiş olduğu gerçeğidir.

Bütün bu çerçevenin ışığında sayın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın Anayasamızın 98. İktüzüğümüzün 96. Maddesi uyarınca aşağıdaki soruları yazılı olarak cevaplamasını rica ederim.

Dr. Aytun ÇIRAY
İzmir Milletvekili

1. İstanbul'da 11 Mart 2020 ile 15 Nisan 2020 tarihleri arasındaki vefat eden vatandaşların, 2019 yılının aynı dönemine göre olağanüstü bir şekilde 2607 kişi birden artmasını neye bağlıyorsunuz?
2. Bu 2607 kişinin defin ruhsatlarına teşhis olarak ne yazılmıştır? Bu vatandaşlarımızın ne kadarı Cobit-19'dan vefat etmiştir?
3. Ankara ve özellikle Cobid-19 salgının çok yoğun olduğu tarafınızca da belirtilen İzmir gibi illerimizin vefat raporları neden e-devlet'e işlenmemiştir?
4. Ankara'da defin ruhsatlarına göre kaç vatandaşımız Cobid-19'dan kaç vatandaşımız bulaşıcı hastalık ve viral pnömoniden vefat etmiştir?
5. İzmir'de resmi rakamlarla Cobid-19'dan vefat eden vatandaşlarımızın sayısı resmi ağzların ifade ettiği gibi 140 civarında mıdır? Öyleyse defin ruhsatlarında çok sayıda bulaşıcı hastalık veya enfeksiyon diye genel bir tanımla defnedilenlerin gerçek tanıları nedir?
6. COVID-19'dan vefat edenlerin sayılarını sağlıklı bir şekilde kayıtlara geçiremiyorsanız, istatistik biliminin desteği olmadan neye göre karantina ve sokağa çıkma kısıtlaması yapıyorsunuz?